

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . 8 korona
Félévre . . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Bezerédj Pál jubileuma.

Közéletünk egyik önzetlen munkását, a magyar selyemtenyésztés vezérbajnokát, *Bezerédj Pál* országos selyemtenyésztési felügyelőt, újabb megérdemelt kitüntetés érte azon alkalomból, hogy immár 25 esztendeje működik fáradhatatlanul a hazai selyemtenyésztés meghonosítása és föllendítése körül. 25 évvel ezelőtt Kemény G., akkori földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, a szakavatottságáról és az ügy iránti lelkes buzgalomból önként ajánlkozó *Beze-*

Bezerédj Pál, országos selyemtenyésztési felügyelő.

redj Pált bizta meg a selyemtenyésztés országos rendezésével, ki az elmúlt idő alatt valósággal önzetlen munkálkodásával fényes eredményeket

mezőgazdaságunk érdekeinek előmozdításában. Ez alkalommal bemutatjuk az ünnepektől képét is olvasóinknak.

ért el a hazai selyemtenyésztés terén. Jubileuma alkalmából *Bezerédj Pált* az országos selyemtenyésztési felügyelőség tagjai meleghangú feliratban üdvözölték és egy igen értékes ezüst szobrocskával adták tiszteletüknek és hálájuknak kifejezést. A magunk részéről mi is igaz szívvvel csatlakozunk az üdvözlők jó kívánságaihoz és ama reményünket fejezzük ki, hogy fáradhatatlan tevékenységét és nagy tudását továbbra is a legnagyobb eréllyel fogja értékesíteni

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Szövetkezve boldogulunk.

Az 1898. XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet nemcsak beváltotta a reményeket, a melyeket hozzá fűztünk, de felül is multa azokat. Olyan hatalmas intézménynyé fejlődött, a milyenre alig mertünk volna még gondolni is pár évvel ezelőtt. Az elmúlt évben fölvevett 104 új szövetkezettel, a kötelekben levő hitelszövetkezetek száma 1742-re szaporodott, a melyek nem kevesebb, mint 5708 községre terjesztik ki áldásos működésüket.

A központi hitelszövetkezet múlt évének jelentős mozzanata az, hogy a szövetkezetekkel szemben alkalmazott kamatlábat leszállította. Ezt azután a szövetkezetek legnagyobb része szintén megcselekedte. Nagy sikereket ért el a központ a két év óta bevezetett kisbirtok jelzálog hiteladással. Megszavazott 2351 jelzálogos kölcsönt 4.310,635 korona értékben, melyből már 1404 kölcsönt 2.467,502 korona értékben folyósított is. A működésben levő 27 gabonamagtárban a múlt évben 88,000 métermázsa szemes terményt raktároztak be.

A kötelekben működő szövetkezeteknek 1904. év végén 407,030 tagjuk volt 767,952 üzletrészszel 37.446,889 korona értékben. Ennek jóval több, mint a fele, már tényleg be is van fizetve. A szövetkezetek legnagyobb része mezőgazdasági jelleggel bír, de szép számmal vannak már ipari szövetkezetek is. Az iparos szövetkezeti tagok száma összesen mintegy 45,000-re tehető.

A központ alaptőkéje a múlt évi gyarapodással meghaladja az 5.6 millió koronát. A roppant nagy arányu forgalomról képet adnak a következő szám adatok. A lefolyt év végén a kötelekbe levő szövetkezetek tartoztak a központnak váltók alapján 29.582,241, kötelezvénnyek alapján 24.263,215, felszerelési előleg címén 212,711 koronával. Ez kereken 54 millió korona. Leszámított egy év alatt a központ 247,591 drb. váltót, 67.066,600 korona és 40,169 drb. kötelezvényt 12.094,307 korona értékben. Visszleszámított 123,588 drb. váltót 42.122,934 korona értékben. A forgalomban levő legkisebb váltót 2 koronáról állították ki. Az átlag 200—300 korona között van, de nagyon sok a 10—20—30 koronás váltó is. Bebizonyosodva látszik ezekből, hogy a hitelszövetkezet a kis ember pénzintézete.

A fejlődésre élénken rámutatnak ezek a

számok. A tagok száma 1899-ben 141,000; 1900-ban 193,000; 1901-ben 253,000; 1902-ben 317,000; 1903-ban 366,000; 1904-ben 407,000 volt. A jegyzett üzletrészek értéke ezen idő alatt 14.789,000-ról 37.446,889 koronára emelkedett. A szövetkezetek által gyűjtött tartalékalap közel 3 millió korona.

A szövetkezetek tényleges vagyona 1904-ben több mint 23 millió koronára emelkedett. A náluk elhelyezett takarékbetétek összege közel 31 millió koronát tett ki. A központ mintegy 54 milliót bocsátott a szövetkezetek rendelkezésére. Tehát a kötelekbe működő hitelszövetkezetek nem kevesebb mint 108 millió koronával dolgoztak. Óriási eredmények ezek! Rá kell, hogy térjen erre az utra minden magyar ember és szívvvel, lélekkel hangoztassa azt a megdöntöhetetlen igazságot, hogy: — szövetkezve boldogulunk!

—ő—ő.

Az ország dolga.

Ujabb kihallgatások.

Még máig sines rendben a szénánk. Az elmúlt héten újra Bécsbe rándult *Tisza* István miniszterelnök és ujabb kihallgatásokat ajánlott a királynak. A kihallgatásra ajánlottak ezek: *Apponyi* Albert gróf, *Bánffy* Dezső báró, *Csáky* Albin gróf, *Dániel* Ernő báró, *Darányi* Ignác, *Falk* Miksa, *Hodossy* Imre, *Justh* Gyula, *Láng* Lajos, *Rakovszky* István, *Thaly* Kálmán, *Tóth* János, *Tomasics* Miklós, ifj. *Zichy* János gróf, *Zichy* Nándor gróf, *Zselénski* Róbert gróf.

A kihallgatások múlt szombattól kezdve folynak. Mindennap három kihallgatandót fogadott *Ó Felsége*, de a helyzet még változatlan. Ujabb hírek szerint a király lejön Budapestre, hogy végre a kormányzati rendet helyreállítsa.

Országgyűlés.

A képviselőház szerdai ülése csak félórát tartott. Fölszólalás nem volt, a képviselőházzal nélkül hozzájárult a megalakulásra vonatkozó elnöki előterjesztésekhez. A függetlenségi párt előző nap elhatározta ugyan, hogy a kormánynak tevékenységét mely messze meghaladja egy ideiglenes ügyvezető kormánynak a hatáskörét, a mai ülésen szót tesz és föl is kérték *Holló* Lajost, hogy ebben az ügyben a képviselőház mai ülésén a napirend előtt szólaljon föl. Azonban ismét mást határoztak a függetlenségi párt vezetői, s abban állapodtak meg, hogy a tervezett föl szólalás maradjon el, — ildomosági okból. A képviselők szép számmal jelentek meg az ülésen.

Az elnök jelentette a Háznak, hogy a király szentesítette az ország kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot és hogy kinevezte főudvarmesterré *Festetics* Tasziló grófot, főpohárnokmesterré *Wenck-*

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

heim Frigyes grófot, főkamrásmesterré pedig *Apponyi* Sándor grófot. E bejelentéseket tudomásul vették.

A horvát-szlavon-dalmát országgyűlés elnöke írásban jelenti, hogy az 1903. évi magyar-horvát pénzügyi elszámolást a horvát országgyűlés elfogadta. Az elnök felszólítja az érdekelt képviselőket, hogy összehírdetlenségüket nyolc nap alatt szüntessék meg.

A két kerületben megválasztott képviselők is nyolc nap alatt kötelesek nyilatkozni arról, hogy melyik mandátumukat tartják meg. A végleg igazolt képviselők névsorát felolvasták. Csütörtökön megalakították a kilences bíráló-bizottságot, a megtámadott mandátumokat a bíráló-bizottságokhoz kisorsolták, a lemondott Esterházy Kálmán gróf helyébe másik jegyzőt választottak, valamint a számvizsgáló- és a könyvtári bizottság tagjait is megválasztották.

Hushagyó kedd — hamvazó szerda.

Vége a farsangnak, aki nem táncolt eleget, már lekészt a farsangi mulatságról. Hushagyó kedden bezártuk a farsangot az idén. Másnap hamvazó szerdán kezdődött a bőjt. Két hónapnál hosszabb volt a vig szórakozás ideje, most hintsünk hamut fejünkre és tisztítsuk meg lelünköt. Lilaszínü hangulatokkal telik meg a templomok levegője s bár lesznek, kivált a fővárosban, akik bőjti multságok címén hódolnak továbbra is Karneválnak, elcsendesülnek a tánctermek s helyettük a bánatra hívó harangok veszik át az uralkodást. Krisztus szenvedéseinek megrázó jelenetei kelnek újra életre a keresztény világ szemei előtt. A lelkekben felébred a fogyatkozások és vétkek tudata. Azok, kiknek van szívük az elmélkedésre, most vonulnak el saját lényük magányába s elmélkednek a világ hiúságai s az élet gyarlósága fölött. Bizony, ha körütekintünk, láthatják a látók, hogy érdekek, személyek, fogyatkozások uralkodnak s vajmi kevesen vannak, akiket az eszme lángoló szeretete visz a harcba. Hiúságok hiúsága és minden csak hiúság.

Az orosz-japán háború.

Lapunk zártakor már nyolc napja folyik a rettenetes küzdelem Mukden birtokáért s hihetőleg a döntés már nincsen messze. Hétszázezer ember áll szembe a 120 kilométer hosszú harctéren. Az erők majdnem teljesen egyenlők és így a harc kimenetele igen bizonytalan, bár a japánok előnyben vannak. A legújabb jelentések szerint a legszélsőbb japán balszárny, amely *Nogi* vezetése alatt áll, megkerülte

Mukdent és lovascsapatai már a vasutvonalat is megszállották. A japán balszárny pedig megkerülte az orosz jobbszárnyat, az oroszoknak Mukden körül való hadállásait és a Hunho átjárásait ostromolja. A Sahónál levő orosz centrumot és a Mukden körül levő oroszokat ilyképpen a legnagyobb veszedelem fenyegeti. Egyes táviratok tegnap azt jelentették, hogy *Kuropatkin* orosz fővezér nagy erőfeszítéssel föltartóztatta *Nogit* és megállította *Okut* is, de az újabb híradásokból kitűnik, hogy a japánok föllökerekedtek s óriási erővel nyomulnak Mukden ellen. A Sahónál folyó harcok és a japánok folytonos támadásai csak arra valók voltak, hogy lekössék az orosz középhadot, amely nem mehetett segítségére *Kuropatkin*nak, aki a Mukden körül való küzdelem vezetését személyesen vette kezébe.

A mukdeni ütközet.

Mukdenből jelentik, hogy az orosz seregek csak a legvégső esetben fogják Mukdent kiüríteni. A legszélső jobbszárnyon még tart a csata. A küzdelem mind a két részen elkeseredett. *Linevics* tábornok jelentése szerint az oroszok balszárnyán *hétzezeröttszáz*an estek el.

A japánok abbahagyták Mukden bekerítését. A balszárnyon és a centrumban az oroszok kerékedtek felül. A japánok egyre támadtak, de támadásaikat visszaverik. Különösen a japán gárdaezredek szenvedtek nagy veszteségeket. A keleti részen három nap óta tart az ütközet és emlékeztet a liaojangi csatára. Az árkok megteltek holttestekkel. A sebesülteket nem lehet különválasztani a halottaktól.

Angol katonai körök véleménye.

A japán jobbszárny-támadás arra kényszerítette *Kuropatkin*t, hogy tartalékesapatainak legnagyobb részét oda tolja. *Oyama* japán fővezér nyomban felhasználta ezt a körülményt és parancsot adott *Noginak*, hogy seregével lépje át a Hunhot, kerülje meg a jobb szárnyat és gyors meneteléssel nyomuljon Mukden ellen. Ez a vállalkozás részben sikerült is. A japánok előretolt lovascsapatai megszállották a vasutvonalat Tieling és Mukden között. Most minden attól függ, vajjon *Oku* és *Kuroki* elég gyorsan tudják-e támogatni ezt a vállalkozást. *Kuropatkin* helyzete mindenesetre válságos és ezt tudják Péterváron is. Az odaérkezett jelentések nem titkolják, hogy *Kuropatkin* jobbszárnya megsemmisülésnek van kitéve és az egész orosz sereg kénytelen észak felé visszavonulni, ha ugyan még nem kezdte meg a visszavonulást.

A veszteségek iszonyu nagyok. Százezer halottról szólnak a jelentések, de a döntő órákban ez a szám bizonyára még nagyon meg fog növekedni. Alapos az az aggodalom, hogy az oroszok a Sahónál kénytelenek lesznek hátrahagyni minden nehéz ágyujukat. Az orosz jobbszárny hat nap óta szakadatlanul harcban áll. A szélső csapatok már is visszavonulásban vannak. A vasutat *Kuropatkin* aligha fogja tarthatni.

A szárított sertéstrágya

— a legkitünőbb és legolcsóbb trágyanem. —

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézeti kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számtalan nagynirtokon fényes eredménnyel bevezetve. Árajánlattal, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 21. szám.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezés Kolozsváron. A kolozsvári köztisztviselők fogyasztási szövetkezete az elmúlt napokban tartotta meg első évi közgyűlését. *Dávid* Endre alelnök lendületes beszédben adta elő a szövetkezet alakulását, fejlődését és mai állapotát. Megemlékezett arról az aknamunkáról, a melyet az ottani kereskedők a szövetkezet ellen kifejtettek és a melylyel a szövetkezetet virágzásában megbénítani szándékoztak. A szövetkezet nagyon szépen elhárította az útjába rakott akadályokat és teljes erővel tör kitűzött célja felé. Az érdeklődés iránta igen nagy és van rá remény, hogy a jövő mindazokat meghozza részére, amit az alapítók kitűztek. A szövetkezeti embernek az akadályok csak fokozzák ellenállását; a győzelem minél nehezebb, annál szebb.

Fűszerkereskedők szövetkezete. A fűszerkereskedők, akik annyira ellenségei a szövetkezésnek, ha a maguk hasznáról van szó, szívesen folyamodnak hozzá. Budapesten 60 fűszerkereskedő, szálloda- és kávéháztulajdonos összeállott, hogy a kávépörkölés körül fennálló visszás állapotokat megszüntessék. Így jött létre a Budapesti Fűszerkereskedők Kávépörkölő és Fűszerörölő Szövetkezete, melynek ma már 25 ezer korona értékű gépberendezése és mintegy 20 ezer korona befizetett alaptőkéje van. Ebből is látjuk, hogy a boltosok részéről az a nagy ellenségeskedés a szövetkezetek ellen nem egyéb, mint a saját jól jövedelmező foglalkozáskörük elvesztése miatt való félelem.

Szövetkezeti biztosítás Franciaországban. A francia földművelésügyi miniszternek a köztársaság elnökéhez beterjesztett jelentése szerint 4820 biztosítással foglalkozó szövetkezetet sikerült állami támogatással Franciaországban létre hozni. Ezek között 4702 állatbiztosító szövetkezet, 27 állatviszontbiztosító, 83 tűzbiztosító, 16 jégbiztosító és 2 baleset ellen biztosító szövetkezet. E nagy szövetkezeti mozgalom annak köszönhető legnagyobb részben, hogy a francia kormány minden ujonan alakult szövetkezetnek 500 frank segélyt utalványozott ki a megalakulás költségeire. Ezenfelül a törvényhozás kimondotta rájuk a betét- és adómentességet. Ma ezek a szövetkezetek évente mintegy 250 millió frank értéket biztosítanak. Az állatbiztosítás szövetkezeti uton nálunk is igen

szépen fejlődik, de azért a franciáktól még nagyon távol vagyunk. Hisszük azonban, hogy a fejlődés a jövőre ez irányban is gyorsabb lesz.

Szövetkezetek Indiában. Az angolok évek óta mindent megtesznek, hogy Ázsiában az indiai földművelő népeiség gazdasági viszonyainak javítására s ebben a munkában könyörtelenül bánnak el az uzsorásokkal. A legutóbbi indítványok közül érdekes az, hogy a múlt nyáron egy külön szövetkezeti törvényt alkottak és pedig magának az alkirálynak, Lord Curson-nak ösztökélésére. Ez a törvény mig egyrészt a hivatalos közegeknek a szövetkezetek létesítése és ellenőrzésénél nagy hatáskört biztosít, másrészt állami támogatást is nyújt, különösen pedig a bélyeg- és illetékmentességet is megadja. Ez nagyon jellemző dolog. Látjuk belőle, hogy az angolok, kik otthon mindenféle állami beavatkozás ellen készek sikra szállni, más viszonyok között és gazdaságilag elmaradt népeknél kénytelenek az állami beavatkozást kimondani, amennyiben enélkül a dolgok fejlődése megakadna. Milyen eredménye lesz ennek a szövetkezeti törvénynek, azt egyelőre megmondani nem lehet. Annyi bizonyos, hogy egyes központokban már nagy hajlandóság mutatkozik különféle szövetkezetek alakítására. Amint az ottani viszonyokkal ismerős egyének mondják, az emberekben meg van a törekvés, hogy maguk termeljenek s amit előállítottak, maguk értékesítsék. Ebben a tekintetben különösen a szent város Benares emelkedik ki.

Sütő szövetkezetek. Németországban 1904. év végén 173 szövetkezeti pékműhelyben 1230 péklegény talált alkalmazást. Azokból az adatokból, melyeket 98 szövetkezeti sütőde küldött be, kitűnik, hogy elmúlt évben ezekben összesen 11.788,132 márka értékű kenyeret és 3.039,112 márka finom süteményt készítettek. Ha hozzászámítjuk annak a 75 szövetkezetnek átlagos forgalmát is, amelyek a kibocsátott kérdőívekre nem válaszoltak, a németországi szövetkezeti pékműhelyek forgalmát körülbelül 22.697,544 márkára tehetjük. A svájci fogyasztási központ folyóirata reámutat azokra az előnyökre, amelyeket a szövetkezeti pékműhelyek a kenyér árának leszállításán kívül felmutatnak, ha azt tekintjük, hogy a kenyér egészségügyi szempontból kifogástalan világos és tágas műhelyekben készül, a melyekkel a kis pékmester nem rendelkezhetik. Szövetkezeti pékműhely már Budapesten is van, ahol a pékmunkások saját maguknak a javára dolgoznak. Hisszük, hogy lesz még több is.

DRÖSSLER KÁROLY

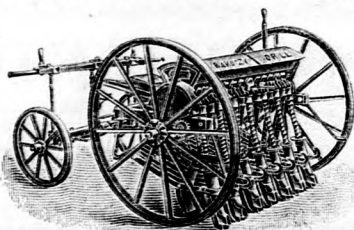
cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 59. sz.

Magánjárókat, gőzmozgonyokat, gőzcséplőket,

járgányos- és kézi cséplőket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket,

gőzeke-készleteket

Képviselők
kerestetnek.

szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Aránjatlal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen
szolgálok.

• MI UJSÁG? •

Æ mi ünnepünk.

— Rákos-Csaba, 1905 március 15-én. —

Magyarok! tudjátok micsoda nap van ma?!
 Miért ünnepel Szent István birodalma?!
 Miért dobog minden hü magyar szív jobban?!
 S a honszerelmi láng magasra mért lobban?!
 Azért, mert e napon született világra:
 Szép Magyarországnak arany szabadsága!
 Háromszáz esztendő s rabság meghalása,
 Háromszázados vágy megvalósulása.
 Ugy van összeforrva e nap emlékével,
 Mint Karácsony Krisztus megszüle'ésével!
 A magyar szabadság karácsonymapja ez,
 Szívünkben ezért az örömláng gerjedez.
 Üdvöz légy hát nagy nap: március tizenöt!
 Üdvözölnek téged e honban mindenütt!
 A bátrabbak nyiltan, zajos éljenekkel,
 A félénkek titkon s ők bár nem mennek el
 — Oda, ahol büszkén kiáltjuk világba:
 Szívünkben virul a szabadság virága! —
 Azért velünk vannak ők is gondolatban
 S e szent napon az ő szivök is megdobbann! ..
 Jaj! de mi már egész odáig jutottunk,
 Hogy még szeretni is bűn téged szép honunk! ..
 Szégyen és gyalázat, de bizony úgy van az,
 Ha honszerelmről egy beszédet hallasz
 S könyekig meghatnak a szép honfiszavak;
 Mindjárt rajongó, söt boldognak tartanak.
 Ki bátran kitárja szíve szent érzelmét,
 Ugy lehet, miatta elveszik kenyerét! ...
 Magyarország földjén megverik a magyart,
 Azért, mert dalolni magyar nótát akart! ..
 De — hála az Égnek — bármit is tegyenek,
 Soha nem vész el az ilyen lelkes sereg,
 Mint ez a nép, amely most itt összegyűlve,
 Dicső mult emléken mereng, lelkesülve! ..
 Magyar ez mind, de mind! Magyar az Istene,
 Lelke, teste, hite, hazája — mindene!
 Jó-, balsorsban magát csak magyarnak vallja,
 Imájába Kossuth szent nevét foglalja!
 Kossuth! édes apánk! vedd ránk tekinteted
 S nézd: nem fogyott még el a te „regimented!“ ..

Ez a nép a tiéd, elveidnek vára,
 Itt a kis gyermek is Kossuth katonája.
 E népek, — mint néked — leghőbb óhajtása:
 Hogy hazáját egyszer még szabadnak lássa! ..
 Magyarok Istene! hallgasd meg hát imánk:
 Tedd boldoggá, nagygyá, szép, de szegény hazánk,
 S árva nemzetünknek derüljön föl végre,
 „Éjhomályban késő, régi dicsősége!!“

Czeplédy Anti.

A pesti nagy árviz emléke. Az 1838-iki pesti nagy árviz emlékére a székesfővárosi tanács évekké elelőtt Holló Barnabás szobrászsal diszes emléktáblát csináltatott, mely ércbe öntve ki volt állítva a legutóbbi párisi világkiállításon, ahol feltűnést is keltett. Az emlékmű a híres Wesselényi hősi tettét örökíti meg, amint a feltornyosult vizen sajkájába emeli a már-már elmerülő asszonyokat és gyermekeket. Az emléktáblát az idei évforduló napján, március 13-án akarták leleplezni a Ferenciek templomának Kossuth Lajos-utcai falán, ahová diszes keretben fogják elhelyezni. A leleplezés azonban újabb halasztást szenvedett s az emléktábla csak ez év folyamán jut rendeltetési helyére.

Vajda János emlékszobra. Vajda Jánosnak, a néhány év előtt elhunyt nagy költőnek emlékszobrot állítanak szülőhelyén, a fenérmegyei Vaál községben. A szoborbizottság megbízásából Holló Barnabás mintázta az emléket, mely a költőt munkája közben, amint éppen verset ír, örökíti meg. A szobrot a község főterén állítják fel és a költő halálának évfordulóján leplezik le nagy ünnepek között.

A magyar nyelv a külföldön. A magyar nyelvet és irodalmat ezidőszerint már négy külföldi egyetemen tanítják. Párisban, Prágában, Helsingforsban és Upsalában. Ez mindenesetre örvendetes jelenség, de hol maradtak a német és osztrák egyetemek, amelyeknek sokkal több érdekük volna nyelvünk tanítása, mint a svédeknek, vagy franciáknak?

Temetés pap nélkül. A „Kereskedelmi Alkalmazottak Szakegylete“ érdekes temetést rendezett vasárnap Simon István kereskedősegédnek, aki a Szent-István kórházban halt meg. Ötszáz kereskedelmi alkalmazott vonult ki a kórházba s egy vörös szalagos koszorút helyeztek a koporsóra. Majd Kovács Alajos tartott gyászbeszédet, melyben a halottat a kizsákmányolás áldozatának mondotta s beszédét e

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VASÁRHELYEN.

szavakkal végezte: „Feltámadni nem fogsz, de az eszme, amelyért hevültél, élni fog millió szívben.“ Végül a marseillaise-t énekelte el a gyászoló közönség.

Ártatlanul kivégezve. New-Yorkból megrendítő bírói tévedésről kaptunk hirt. Bloch Adolf gyári munkás ugyanis minap jelentkezett a rendőrségnél és szenzációs vallomást tett. Elmondotta, hogy Allentownban, Penszilvániában, meggyilkolt egy azzszonyt. E gyilkosság miatt nemrégiben Bloch testvérét halálra ítélték és kivégezték. Bloch, aki sem írni, sem olvasni nem tud, csak a kivégzés után értesült erről a dologról. Valósággal örjöngeni kezdett s azonnal jelentkezett a rendőrségnél s elmondotta, hogy most már kettős gyilkosság terheli a lelkét. A gyilkos testvérét, aki mindvégig erősítette ártatlanságát, kizárólag gyanuokok alapján ítélték halálra.

Pénzhamisítók Iglón. Az iglói rendőrség három tagból álló pénzhamisító bandát tett ártalmatlanná mely Igló egész környékét ügyesen hamisított ötkoronásokkal árasztotta el. A hamis pénzgyártógépet sok pénzkészlettel a Kacsélag nevű erdőben találták meg. A banda fejét, Szinák Sándor nagylaki születésű szélhámost még nem sikerült elfogni.

A cár jó szive. Torkig van már mindenki azokkal a történetekkel, amelyek hőbeszédűen bizonyítják, hogy a rendszer rossz Oroszországban, de maga a cár ilyen meg amolyan békeszerető és jószívű, aki egy légynek sem tudna ártani, ellenben kész örömmel segítségére áll minden alattvalójának. A sok és szószátyár cárvédő történetekkel szemben tessék elolvasni az itt következőt, amelyről egy pétervári levél számol be. Egy szegény muzsikusként megszökött két katonakötelesfia, amiért az apjukat hatszáz rubel pénzbüntetésre ítélték. A szegény ember hírére sem hallotta még ennyi pénznek, nemhogy megfizetni tudta volna; nagy bajában azután az a mentő ötlete támadt, hogy folyamodást intézett a trónörökösnek magához. Ugy gondolkodott a muzsik: a fiatal, ártatlan trónörökösnek bizony jó a szive, meghatja őt a kérés és elengedtetni neki majd a büntetést; elolvasni ugyan — persze — nem tudja a folyamodást, de majd elolvassa a cár meg a cárné és majd ők segítenek a kis fiuk nevében, akinek születéséért annyit imádkoztak. A szegény muzsik hosszas időre meg is kapta a cár feleletét:

A trónörökös még nem tud olvasni, ennél fogva a kérést nem lehet teljesíteni.

Ilyen omlós jószive van az atyuskának. Az orosz népnek azonban mi a kötelessége? Az, hogy szeresse az uralkodóját...

Meggyilkolt bíró. Háromszék megyében szörnyű kegyetlenséggel gyilkolták meg Kovács András nyujtói községi bírót. Kovács Kisnyujtódon volt Vargyasi

Gergelynél menyegzőn, ahol késő este a háztól alig 20 méter távolságra levő istálló mellett találták meg eszméletlen állapotban, s anélkül, hogy bár egy szót tudott volna mondani, másnap meghalt. A bíró fején négy fejszecsapás volt, ujjai összetörve s lábain is több sérülést szenvedett. A gyanu Lukács Alajos, többszörösen büntetett rovott előéletű emberre irányul.

Arany a tenger vizében. Londonból írják, hogy egy Snek nevű mérnök új eljárási módot talált fel, mely lehetővé teszi, hogy a tenger vizéből aranyat lehessen nyerni. Az már nem új dolog, hogy a tenger vize bizonyos kismennyiségű aranyport tartalmaz, melynek aránya Ramsay, a kiváló kémikus észleletei szerint egy tonna vízben: egy gramm. Snek rendszeréig az eljárás legnagyobb akadálya az volt, hogy előállítás költsége meghaladta a kivont arany értékét s így az egész dolognak csak teoretikus értéke volt. Snek azonban annyira egyszerűsítette az eljárást, hogy az ő módszere szerint a költség az ily módon nyert arany értékének csak egy tized részét teszi. A találmány értékesítésére már részvénytársaság is alakult Londonban „Industrial and engineering trust“ címen, melynek élén lord Tweeddale és lord Brassey állanak.

A kivándorlás Trencsénmegyében. Trencsénből írják, hogy ott a kivándorlás mindinkább terjed. Csak a minap indult el három faluból hatvan emberből álló csoport Amerikába. Az utóbbi időben mindig sürűbben garázdálkodnak a kivándorlási ügynökök. Ezt a nagymérvű kivándorlási mozgalmat, amelyhez hasonlóan Bács-Bodrog-, Gömör- és Zemplénmegyéből is érte-itenek, legnagyobb részben az ügynökök csábításának lehet betudni. Okos ember nem igen ül fel ezeknek a lelketlen csábítóknak és mézes-mázos beszédükből csak annyit hisz el, hogy Amerikában is dolgoznia kell, még többet mint Magyarországon. Aki pedig itthon dolgozik, itthon is megél tisztességesen.

Santos Dumont tervei. Santos Dumont egy francia lap legutóbbi számában érdekes elmélkedést írt a léghajózás jövőjéről. Dumont megjósolja, hogy egykor az északi sarkot egész könnyen meglehet majd közelíteni. Érdekes lesz, ha a léghajózás annyira tökéletes lesz, hogy hadicélokra egész léghajó-hadosztályokat fognak szervezni, melyekkel szépen korábban tarthatják a szárazföldi harceket. Santos Dumont most egy léghajó-yachtot tervez, melynél nem a fokozott gyorsaságra, hanem a biztos ellenállóképességre fekteti a főszűrt. Ezen megakarja kísérteni az északi sark felfedezését.

Színházézés Tokióban. Egy tokiói magán színház előadásán nagy szerencsétlenség történt a napokban. Az est utolsó látványossága nagyszerű tüzijáték lett volna, amely azonban lángba borította a színpadot és nemsokára a nézőteret is. A közönség már a kijáratoknál tolongott, hogy a belépőjegyet megfizesse. Japáni

Élmi szerek értékesítését eszközlik az előirt % mellett. Fervilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
V elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: V
Husneműket, füstölt
kust, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb.

szokás szerint ugyanis, az előadás végén szokták beszélni a nézőktől a belépő-díjat. A színház vállalkozója látva azt, hogy a közönség a tűz elől menekülni készül, bezáratta a kapukat, hogy a belépő-jegyek árát el ne veszítse. A megrémült tömegben erre irtóztatós küzdelem támadt s a kifelé törekvők erőszakkal kitörték a kapukat. A tolongásban 29 embert agyon tapostak.

Siketnémák tanítása. A siketnémák budapesti állami intézetébe a legközelebbi tanévre mintegy 45 új növendék fog felvétetni. Első sorban a székesfővárosban s annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, akik eltartási költségeiket biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében történvén, indokolt, hogy a szülők mielőbb beküldjék kérvényeiket. Részletes tájékoztatót és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. (VIII., Mosonyi-utca 8. szám.)

Amerikai hírlapírás. A „New-York Tribune“ legutóbbi számában igazi amerikai izü hirt közöl, amelyet még — Arizonában sem hisznek el. A hirt a következőkép találja föl a newyorki lap:

— Külön tudósítónktól. —

Besoeur (Minnesota), febr. 10.

Egy Argonvele nevű embernél szolgálatban álló munkás mult csütörtökön Wheatlyben fogadásból egy fél pint nitroglicerint ivott meg s azután hazaindult. Utközben elesett a hóban. Másnap félig megfagyva találták. Gazdája hazavitte, szobájában lefektetette s aztán orvosért sietett. Mielőtt azonban távozott, jól befütött s magára hagyta a részeg embert. Mire visszatért, a meleg következtében explodált a nitroglicerint, felrobbant az ember s a ház is s Argonvele nyomát sem találta lakásának.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részv.-Társ.

Budapesten, Múzeum-körút 19.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzszélő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tajgazdasági gépeket,
Fűrészgépi berendezéseket,
Szecskavágók,
Répavágók, Morzsológ, Darálók.
Arjegyzék, költségvetés,
szakszerű felvilágosítás
ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GAZDASÁGI DOLGOK

A gyümölcsfák téli gondozásáról.

Igen sok kellemetlenségtől s a legtöbb esetben jelentékeny kártól kíméljük meg magunkat azon esetben, ha gyümölcsfáinkat jól megtakarítva bemeszeljük, mert azáltal számtalan mennyiségű rovarot pusztítunk el. A gyümölcsfák nemesak a mohától, hanem az egyes elhalt kéregrésztetektől is megtisztítandók, mert minél simább valamely fa törzse, annál kevesebb alkalom kínálkozik a rovarok szaporodására. A gyümölcsfák takarítása erre a célra szolgáló drótkéfével történik. Az elhalt kéregrésztetek kézzel, vagy késsel való letisztogatásától óvakodjunk, mert ez által sokszor behasíthatunk a fa héjába, a mi mindenesetre káros. Leghelyesebben úgy járhatunk el, ha nedves időjárást várunk be, míg ezen elhalt fás részletek megpuhulnak s ekkor erős drótkéfével a fa egész törzsét ledörzsöljük. Így minden nagyobb nehézség nélkül könnyen keresztülvihető a fa tisztogatása. A letisztogatott fa ágai ezután mézstejjel bemeszelendők.

További teendőink közé tartozik arról gondoskodni, hogy a gyümölcsfák talaja köröskörül felásassék azon célból, hogy így a téli nedvesség jobban behatolhasson a talajba. Ilyenkor gondoskodunk a gyümölcsfák trágyázásáról is, melyet vagy istállótrágyával vagy műtrágyákkal eszközölhetünk. Ha istállótrágyával trágyázunk, azt a felásott talajra teregetjük ki, mert így annak értékes anyagai bemosatnak a tél folyamán a talajba a fagyókerekhez s tavasszal a talaj kellő kiszáradás után egyszerű gereblyével elegyengethető s a felesleges el nem korhadt szalma összegyűjtve eltávolítható. Ha műtrágyákat alkalmazunk, azokat tavasszal kell a még el nem gereblyézett talajra elszórni s csak ezután begereblyézni. A műtrágyák őszi alkalmazása nem tanácsos, mert azok amugy is elég gyorsan hatnak.

Motorok gazdasági munkában.

A motorokat, mint könnyen kezelhető és nagy munkaerőt kifejtő gépeket, mind süröbben kezdik alkalmazni, főleg oly vidékeken, ahol kevés a munkás és ennek következtében drága a fogatos munkaerő.

Az angol gazdasági egyesületek karöltve a hirnevesebb gyárakkal, gyakran rendeznek oly versenyeket, melyeken ily motorikus gépeket mutatnak

== Megbízható tisztaságu és csiraképes ==

gazdasági, konyhakerti és virágmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest,

V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

be a különféle gazdasági munkáknál. E gyakori gépbemutatók nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a géptechnika igen tökéletesedik s náluk ma már igen megbízható jó motoros gépek kaphatók.

A közelmúltban újlag volt Angliában egy ilyen motorverseny, melyen főleg két gyártmány tűnt ki, a Mr. Dan Albone-féle Iwel-motor és a Mr. John Scott-féle Scott-motor. Az első motor egy különleges szabadalmazott eljárás szerint egymáshoz kapcsolt két arató-kéveköti gépet vont maga után; ezen aratógépek együttesen 10 láb széles sávot arattak le sűrű növéssű őrűpából. A végzett munka sik területen igen kielégítő volt s a fordulatoknál nem maradt ellábonálló aratatlan csik. E motor szántási próbákat is végzett dombos területen, a talaj váltokozva nehéz kötött agyag és könnyű homok volt. A szántási eredmény egy erős emelkedésű domb kivételével egészen kielégítő volt s a motor a munkát könnyen s a nagyszámu jelen volt szakértők általános meglepésére végezte el. Az Iwel-motor súlya közel 14 mm. s a hajtóerőt petroleum szolgáltatja; vontatáson kívül mint lokomobil is használható cséplőgép hajtására, ami igen nagy előny, mert így nagyobb az évi munkanapok száma s így nagyobb a gép jövedelmezősége; a motor ára Angliában elvámolatlanul 300 font sterling. (Körülbelül 6600 K.)

A másik motor, a Scott-féle, szilárdabb szerkezetű, súlya mintegy 13 mm. s ára 200 font sterling (4400 K.)

Osztehasonlító versenyek is tartattak a két motorral ugy aratás, mint szántásnál.

Az arató-verseny egy középfejlődésű zabtáblá-

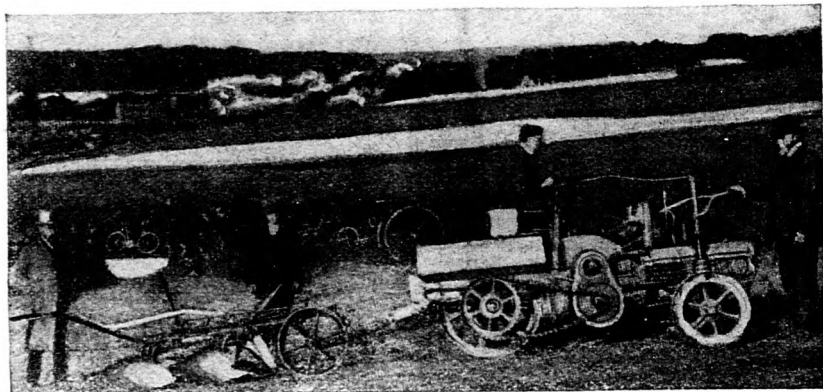
ban tartatott meg, hol mindkét gép egyformán jól dolgozott. Az Iwel-motor 2 óra alatt 2'8 acet, vagyis 2'108 kat. hold termést aratott le s e munka elvégzésénél acerenként mintegy 5 liter petroleumot fogyasztott. A Scott-motor lassabban de nyugodtabban dolgozott.

A szántásversenyénél az Iwel-motor egy Howard-féle hármás ekét, a Scott-motor pedig egy amerikai rendszerű kettős ekét húzott, munkája mindkét motornak itt is egészen jó volt.

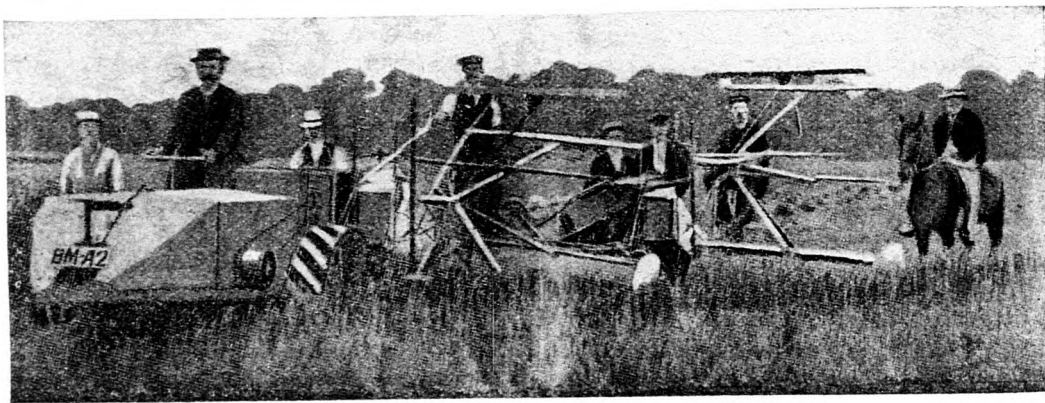
Mindkét erőgép aranyérmét nyert, nemesak azért, mert a géptechnika terén mindkettő nagy haladást mutat fel, hanem azon okból is, mert nagyon megközelítették azon irányt, amelyen ha tovább haladunk, már a közel jövőben oly gépek birtokába juthatunk, amelyekkel a legkülönbélebb mezőgazdasági munkákhoz szükséges hajtó- és vonóerőt olcsón előállíthatjuk.

A motoros gépeket könnyű kezelhetőségük s munkaképességükhez is mérten olcsó árak következtében, a közép- és kisbirtokosok is könnyen beszerezhetik és jól kihasznál-

hatják. A kisgazdák persze csak társulás útján vehetik meg és a motorok általános előnye dacára, sehogysen ajánlhatnók, hogy a gazdaközönség, egyedül a gépgyárak hangzatos hirdetései alapján ily drága gépek vásárlásába bocsátkoznók. Hanem igenis figyeljék meg a szomszédos nagyobb birtokokon esetleg használt ilyen gépek munkáját és ha meggyőződtek arról, hogy azt társulásban is jövedelmezőleg használhatják, ugy igenis vegyék meg azt, mert a jó gépekkel nagyon is hathatósan fokozhatjuk gazdálkodásunk jövedelmezőségét.

Scott-motor kettős ekével.

Iwel-motor 2 kéveköti aratógéppel.

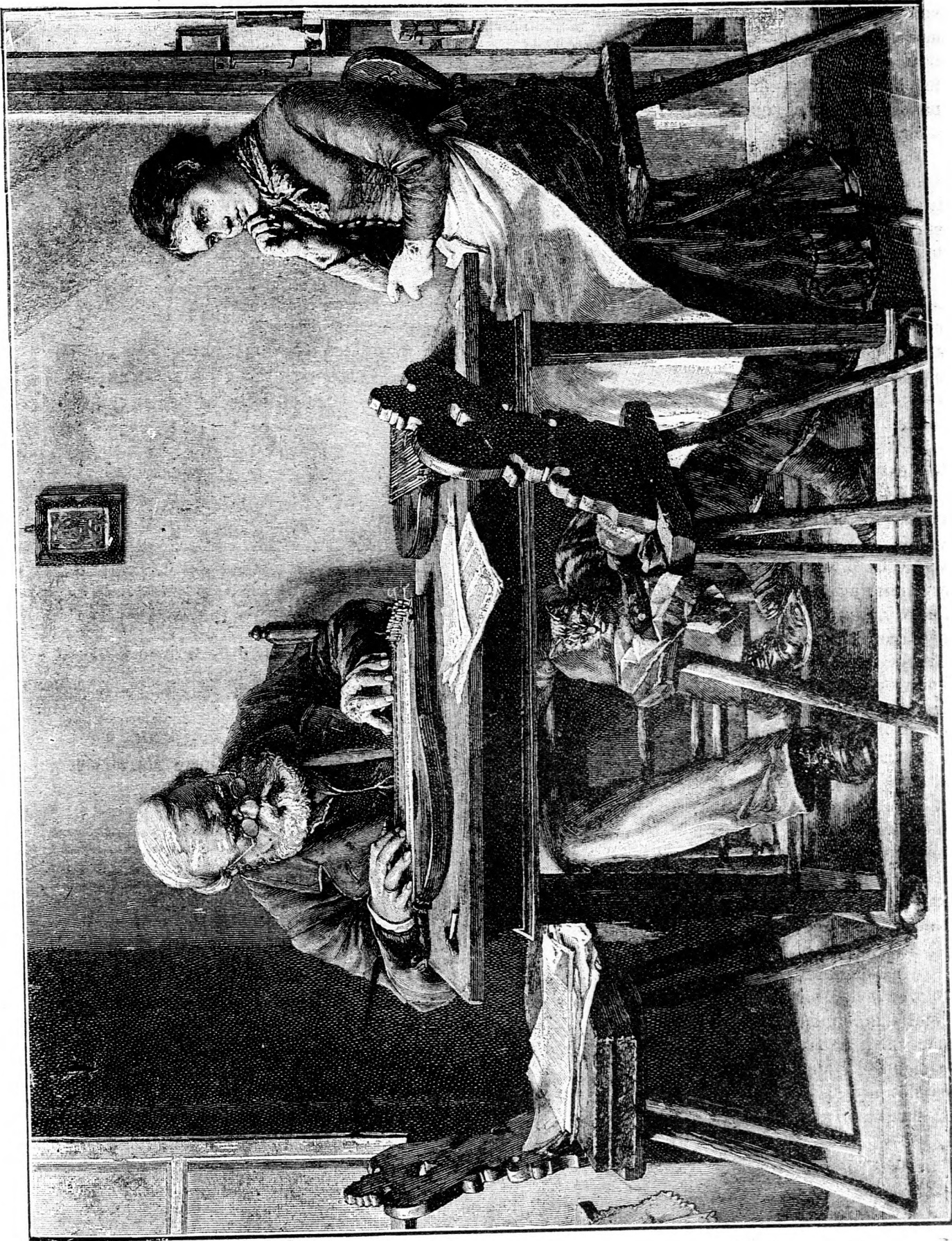
A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköti aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL“ tolókerekes rendszerű sorvetőgépeit, aczelöntésű ekefóvel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kottából.

A lenvetésről.

A len vetésénél első és legfontosabb teendő a vetőmag gondos megválasztása, ami jelentékeny módon befolyásolja a len minőségét. A lent különböző időben vetik, azonban e tekintetben legmegfelelőbb lesz a korai vetés. Korán vetett len a legbiztosabb, legnagyobb és legjobb minőségű termést szolgáltatja.

A korán vetett len a legelőnyösebb helyzetben van, mert a talaj ekkor még elegendő nedvességet tartalmaz s így a len egyenletes fejlődése biztosítva van, míg ha a lent később, már meglehetősen száraz talajba vetjük, csak kinlódni fog.

A korán vetett len gyorsabban fejlődve erőteljes gyökérzetet nevel s később, midőn már a forróbb és szárazabb időjárás bekövetkezik, vízszükségletét a talaj mélyebb rétegéből fogja fedezhetni. Hazánkban legtöbb helyen március végén, április elején vetik. Minél sűrűbben vetjük, annál finomabb a rostja. Ha fonálnyerés a főcél, kat. holdanként 1.5—2 hl. mag szükséges, míg ha magva miatt termesztjük 1 hl. is elegendő.

A lent természetesen mindig sorokban termesztjük, mert ez a legmegfelelőbb vetési mód. Sok helyen vetik szórva is, de ez sohasem helyeselhető. Vetési sortávola 12 cm. A soros vetés előnye itt különösen érvényre jut, mert helyes magmennyiség és megfelelő sortávól betartásával jelentékeny befolyást gyakorolhat a len minőségére és egyenletes növése. Ritkán vetve a lent elágazik; míg a tulsűrű vetés könnyen szakadó rostot ad. Megfelelő sortávól és magmennyiség betartásával nemcsak minőségét, de hozamát is befolyásolhatjuk. Kellő sűrűség mellett a len elágazása a minimumra redukálható úgy, hogy az épen csak a szár hegyére szorítkozzék.

A magot 2—3 cm.-nél mélyebben alátakarni nem tanácsos. Jól elmunkált talajon ezen mélység könnyen betartható; azonban rögös földön nem. A len gyorsan csirázik s így a vetés után nemsokára kikel. Fejlődését jelentékenyen gyorsíthatjuk ehilésalétrom alkalmazása által, melyet a vetés alkalmával szórunk ki.

Holdankint 50 kg. elég. Ápolási munkálatai főleg a gyomirtásra vonatkoznak s ezért ha az előzetes talajmunkák helyesen végeztek, kevés ápolást igényel. Azonban a legnagyobb óvatosság mellett is némelykor könnyen elgyomosodik, mely esetben az istállótrágya lesz a hibás. Míg a len nincs nagyon kifejlődve, a gyomirtás boronálással végezhető.

A VIII. nemzetközi mezőgazdasági kongresszus elhalasztása. A nemzetközi mezőgazdasági bizottság, melynek feladata a nemzetközi agrárkongresszusok rendezése, még 1903 június hó 23-ikán Párisban tartott ülésén elhatározta, hogy a legközelebbi agrárkongresszus 1904. év folyamán Bécsben rendeztessék. Közbejött akadályok következtében az osztrák szervező-bizottság

kénytelen volt tudósítani a központi bizottságot, hogy a kongresszus csak 1906-ban volna megtartható. A nemzetközi bizottság ehhez hozzájárult s *Dessewffy* Aurél gróffal, mint az OMGE. elnökével s a nemzetközi mezőgazdasági bizottság tagjával tudatta, hogy a Bécsben tartandó VIII. nemzetközi agrárkongresszus egy évvel elhalasztatik s csak 1906 tavaszán fog megtartatni. Együttal Mieline, a nemzetközi bizottság elnöke felkérte *Dessewffy* Aurél gróft, hogy a magyar gazdákat a kongresszuson való részvételre buzdítsa.

Vajverseny Magyar-Óváron. A magyaróvári szarvasmarhatenyésztési egyesület a mosonmegyei tejszövetkezetek között vajversenyt rendezett. A vajverseny célja az volt, hogy száz liter tejből melyik vajszövetkezet produkál legtöbb vajat. A nyertes vajmesterek részére *Tallán* földmívelésügyi miniszter megfelelő segélyt engedélyezett.

Tenyészállatkiállítás és vásár Kisvárdán. A kisvárdai gazdakör március hó 12-én és 13-án Kisvárdán vásárral kapcsolatos tenyészállatkiállítást rendez; amelyre idáig 20 drb nyugati és 123 drb magyar fajta bikát vezetnek elő. Bővebb felvilágosítás a kiállítási bizottság elnökségénél, Komoró, u. p. Fényes-Litke, nyerhető.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe!
! EGYETEMES ACZÉLEKÉK. !

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.

Magasított aczélkefejek.

Porvédő kerekek.

Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmívelőgépeket terjedelmes ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

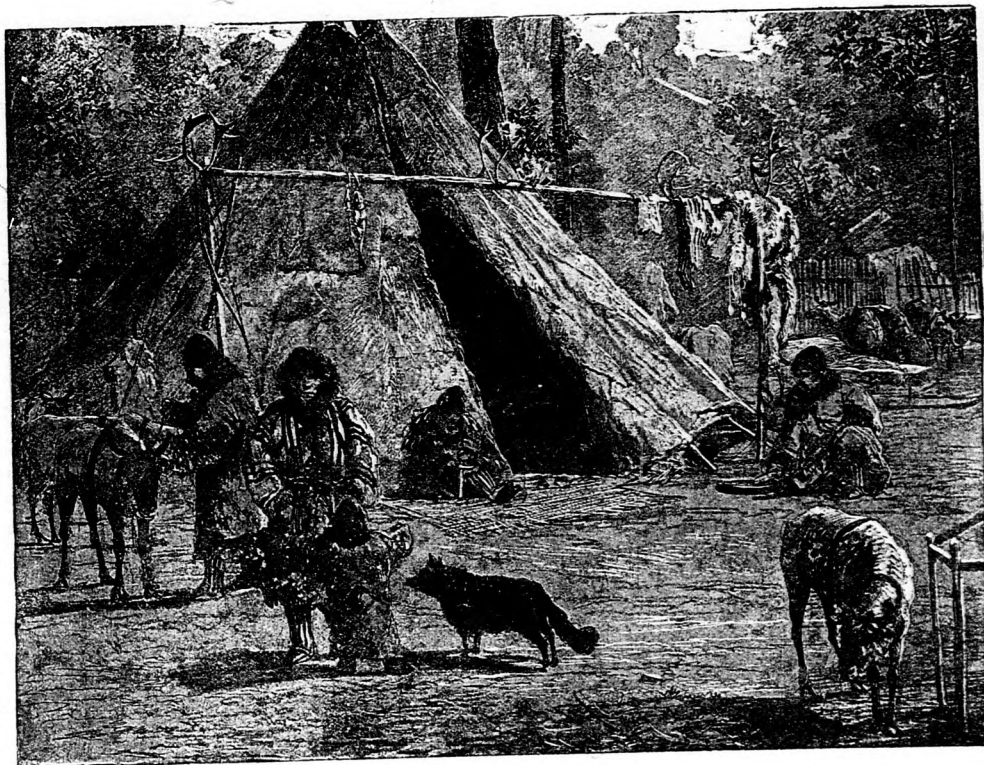

Mulattató.

Hogy őrzik a cárt.

Amit csak emberi gondolkodás kitalálhatott egy féltett és örökös rettegésre született ember életének megvédésére, annak mind szerep jut abban a nagy munkában, amit a cár életének védői teljesítenek. II. Miklós cár palotáját egész hadseregek védik, amelyek felvehetnék a harcot jókora támadó csapattal. Válo-

Bizonyos tekintetben minden orosz családfő beletartozik ennek a rendőrségnek a szervezetébe: szigorú büntetés terhe alatt minden ember köteles bejelenteni, ha vendége vagy bérlője érkezik vagy eltávozik. Ez a rendőrség átkutatja a leveleket, a táviratokat, hogy összeesküvésnek nyomára jusson. Mikor a cár utazik, akkor szünetel minden közlekedés s a rendőrök átkutatják a legkisebb vasuti vonalat

Szamojád család.

gatott emberekből álló csapatok gyűrűje fogja körül lakóhelyét; az udvarokon, folyosókon, ajtók előtt éjjel-nappal örök vigyáznak, akik minden pillanatban készen állanak a lövésre. Ezek az emberek azonban csak külső, látható jelei annak az óriási gépezetnek, melynek feladata a cár életének biztonságára ügyelni.

A tulajdonképeni védelem szerepe a hatalmas titkos rendőrséggé, mely a legjobban szervezett a világon. Egyetlen feladata az, hogy a cár élete ellen irányuló összeesküvéseket kiderítse és meghiúsítsa. Működési tere a fél világ; ügynökei vannak Londonban, Párisban, Berlinben, New-Yorkban, Chicagóban, Buenos-Airesben. A kémek százai állanak szolgálatában ennek a titkos rendőrségnek egész Oroszországban, mindenféle társadalmi állású férfiak és nők, a gróftól le az utcseprőig.

is. Ha sétára megy a cár, kozákesapat veszi körül, melynek minden egyes tagja kész a legcesekélyebb gyanus jelre fegyvert rántani vagy tüzelni; a cár mögött is ül egy kozák, akinek egyik keze állandóan revolvere agyán, a másik kardja markolatán nyugszik. Ha kozákesapat nélkül, látszólag védtelenül mutatkozik a cár nyilvános helyen, úgy láthatatlan szemek őrzik állandóan s ügyelnek életére; védi őt különben az a körülmény is, hogy mindig a legnagyobb gyorsasággal hajtat. Színházba csak akkor megy, ha rendőrsége előre értesíti, hogy gyanus embertől nincs mit aggódnia; utra csak úgy indul, ha utjának minden lépése olyan biztos, amilyen biztossá emberi gondoskodás csak teheti. De még ez a sok elővigyázati rendszabály sem elegendő; a cárt sokszor egy-egy felöltött alattvalója helyettesíti, aki kiteszi magát

minden veszélynek, míg a hatalmas uralkodó más irányban jár nagytitokban. II. Miklós azonban még sem nyult ahhoz a védelmi fortélyhoz, a melyet atyja számára találtak fel. Ez a fortély abban állott, hogy viaszbabot készítettek, amely teljesen hasonlított III. Sándor cásra. Ezt a viaszbabot gépezet mozgatta, amelyet ha megindították, a báb mozgott jobbra-balra, bólintgatott a fejével s a legtermészetesebb módon köszönt is. Ez a viaszbáb számtalan alkalommal helyettesítette a cárt kirándulásában; egy ízben Solovieff éppen a mellébe lőtte golyóját. Sebe dacára is csak tovább mosolygott a gép-cár s válto-

Száznyolc esztendő's asszony.

zatlan közönnyel köszöntgetett jobbra-balra. Akkor azt a hirt hozta a Reuter-ügynökség: „A cár teljesen legyőzte ijedelmét; mosolyogva köszöntgetett a kétoldalt álló néptömegnek s zavartalanul folytatta utját.”

Természetesen az a hír terjedt el hamarosan, hogy a merénylő célt tévesztett s mikor a cár eme csodálatos menekülése köztudomásává lett, a tömeg nagy csapatokban tódult a téli palota elé s addig kiáltozott, amíg III. Sándor meg nem jelent az erkélyen s több ízben köszönetkép hálásan meg nem hajolt népe előtt. Így hát legalább egy ízben életét köszönhette a cár viaszból való képmásának. De a palotában alkalmazott óriási vigyázat közepette sem biztos a minden oroszok urának élete, amint az alábbi eset bizonyítja:

Mikor III. Sándor egy este éppen a téli palota egyik termében dolgozott, a cárné hirtelen valami gyanús neszt hallott közvetlen közelükben. Óriási lélekuralommal leküzdve izgatottságát, arra kérte férjét, menne át vele egy pillanatra a szomszédos gyerek-szobáta. Amint a gyerek szobába értek, a cárné gyorsan bezárta maga mögött az ajtót s jelt adott az őrtálló tisztnek, akit suttogó hangon röviden értesített az esetről. Mikor a tiszt embereivel a szobába behatolt s azt átkutatta, rájött, hogy időközben valaki kimenekült az ablakon keresztül.

A kisértet.

— Elbeszélés. —

Írta: Szini Péter.

(Folytatás.)

(Irni, olvasni is tudott egy keveset
Bár irásában a betű messze — esett
Egyik a másiktól, mindazáltal mégis
Bámulva nagy esztét az egész község is),

Igy történt azután, hogy bíróná leve
Dekecs Bertí után s már öt esztendeje
Mióta forgatja a nagy tabellákat
S adófizetést is ujjain számlálgat.

Dacára elismert nagy tehetségének,
Melyet némelyek még tulságosnak vélnek,
Ő is hitt a boszorkány s egyéb kisértetben,
De melyik közember vón' kivétel ebben?!

Hogy Góré elmene, mint az öntött ürge,
Fejében a dolgot csavargatta, csürte,
Míg oda lyukadt ki elhatározása,
Hogy papját kéri fel a tanácskozára.

Kezébe is vette nehéz tölgyfabotját,
Amelynek egyikét a télen ellopták.
Dolmányát felöltvén, kalapját fejébe
Helyezte és ugy ment a papja elébe.

Lassu léptekkel ment az udvaron által,
Kiköhögvén magát tisztesség-tudással
S csendesen kopogva a szoba-ajtaján
Benyitott — egy kissé simitgatva haján.

Egyszerű szoba volt a kisded papilak
S kinek ajkáról szállt kenettoljes illat:
Bürgözd községének fiatal lelkésze
Könyvet olvasva ült egyik karosszékebe,

Szücs György uram gógös, fennhéjázó fővel
Köszönté a papot s mintha hegyes tövel
Lenne a szobának padlója kirakva,
Egyenes lábait oly feszesen rakta.

„Tiszteletes uram! — harapott a szóba —
Azért jöttem én, hogy jelentésem volna.
Egy kisértet járkal itt a templom megett.
Tessék tanácsolni, hogy ki és mi lehet?!“

Mosolygott a lelkész a fura beszédre,
A bírónak szavát csak tréfának véve.
„En bizony nem tudom; főbíró ur, hátha
Egy holdas éjelen az árnyékát látta?“

„De hát ez nem tréfa, tiszteletes uram,
Saját szememmel én nem láttam ugyan.
Tessék megérteni: mert a dolog úgy áll,
Hogy a templom mellett jól látta Góré Pál!“

„Már mit látott volna?“ — kérdezi rá a pap.
Melyre bíró uram ismét a szóba kap
Es elősorolja az egész esetet,
Mindent előadván ahogyan megesett.

„Nojszen, ez nem nagy baj! Ha így van csakugyan
Tessék nyugodt lenni, édes bíró uram.
Az erős akarat sok mindent megtehet,
Majd meg fogjuk mi is azt a kisértetet!“

Elszörnyed a bíró e pogány beszédre.
Hogy egy kísértetet megfogjanak élve,
Ki hallotta már azt?.. Ő nem hallá eddig,
Pedig nemsokára elér az ötvenig.

„Hát tessék megfogni, ha már úgy akarja!
Szólalt meg a szókat sebesen hadarva.
En bizony nem ártom a dologba magam,
Mert még könnyűszerrel otthagynám a fogam!“

Hogy hazament s otthon e dolgot beszélte
Az egész családnak elváltozott képe...
Szapulták a papot, sokszor előhozva,
Hogy fogni akarja, nemhogy imádkozna!

V.

Futótüzként terjedt Bürgözd falujába,
Hogy Góré Pál bátyó kit láta, mit láta!
Toldották, foldották, csinálva nagy heccet,
Mely Icig zsidónak egy cseppet sem tetszett,

Mivel a falunak apraja és nagyja,
Esti hét órán tul házát el nem hagyja.
Üres lett az utca, üres lett a kocsma,
Hova ker. sményét egész falu hordta.

Beállott a rémség Bürgözd jó népébe
S mióta kísértet jár Dekecs képébe,
Nem hallasz a kocsman csavargatott nótát:
Ki ezt megpróbálná, tudom, meg is szólnák!

Egyszóval nagy a „félsz“, de hát az is lehet,
Ki foghatná meg az undok kísértetet?
Láng lövell ki ajkán, szeme tüzben égő,
Mint valami ténsur, oly begyesen lép ő.

Falusi népnek van az a jó szokása
Hogy nem sokat hajt az igazság-mondásra.
Előtte az éppen megfoghatlan dolog,
Hogy a nap nem megyen, hanem a föld forog.

Hát ezt miként hinnék, hogy a szép csillagok
Bár parányi pontok, oly végetlen nagyok?!
Hogy a levegőben függenek keringve
S nem pedig, mint tartják, mindegyik egy pityke.

Mondom, ha elméjét vezetnéd a jóra,
Erzelmetlen néped még ellene szólna.
Kikacagna érte, hogy bolondot mondasz:
Hogy voln' a csillag nagy, mikor pitykegomb az?!

De ha arról van szó, hogy boszorkány jára,
Köti elméjét a hitnek horgonyára.
Allítja, hogy vannak „tudós“ vénasszonyok
Kik „rontást tehetnek“, mint az lenni szokott.

Hogy az, aki meghalt s lelkét kilehelé,
Ellátogat gyakran a rideg föld felé
Kivált meg ha mondja a vén zsidó Icig,
Semmi kétség benne, hogy szentül elhiszik.

Nem gondolja meg, hogy az a porlandó rész,
Melyet sirbazárnak, csakhamar elenyész.
Mig a romlandó részt odahagyott lélek,
Kitől létét vette, Istenéhez tér meg.

Óh, dehogy hiszi el!.. Kutyának képiben
Vagy miféle módon, tudná a jó Isten
Hányszor láttak ilyen kárhozatos rémet.
Szemeikkel látták, másnak nem hinnének.

Persze, a rosz hirnek igen gyors a szárnya
Mig a jó ugy halad, mintha mankón járna.
Aztán meg toldása a hallott esetnek
Addig nyújtja a hirt: hiszik, hogy esett meg.

Egyik képzelődő a másiknak adja,
Mig megtudja a nép apraja és nagyja,
Azután beszélhetsz, hogy nem igaz, vagy mi:
Ugy elhiszi a nép, el nem tudná hagyni.

Igy volt Bürgözdön is s megszólták a papot,
Hogy a hebehugya beszéden nem kapott.
Sőt a hiszékeny nép szívét vérig sértve
A rosz kísértetet megfogni ígerte.

„Nojszen, majd meglátjuk! — mondogatták többen.
Nem lehet megfogni kísértetet könnyen.
Hát mikor Nagy Pálné tavaly esztendeje
Feljárt a sirjából, mért nem tették vele?“

A jó öreg papunk imádkozott érte
Bünbocsánat végett a teremtőt kérte,
Meg fekete tyukot öltek meg a sirján
S azóta feljárni bizony nem is kíván.

Hát ezzel nem lehet ilyen módon tenni?
Megnyugodnék szépen, nem volna baj semmi!..
A tiszteletesnek erős tán a karja,
Hogy a kísértetet megfogni akarja?!“...

Mig a rémült tagok imigy tanakodtak,
A pap neszét vévén a fura dolognak,
Elhatározta, hogy tett mezejére lép,
Hogy saját szemével győződjék meg a nép.

A szolgabíró ur jó barátja vala.
Elküldött egy embert s üzente általa
A kezébe adott pecsételt levélben:
Bürgözd állapota milyen furán légyen.

Hogyha nem sajnálna kevés fáradságot,
Jöjjön el s e népet, mely nyakára hágott
A józan eszének, világosítsa fel
Hogy ostobát csinál és bolondot mivel.

(Folyt köv.)

Képeinkhez

Kottából. Ilonka szépen tud citerázni, de a nagyapja még szebben, mert hát kottából játszik. Hiszen tanulja a kottát Ilonka is, de nehezen megy, aztán kotta nélkül könnyebb ám citerázni. Most éppen egy kedves dalt pengét a nagyapa. Ilonka figyelemmel hallgatja és szeretné megtanulni. Bizonyosan kipengeti már holnap, de az öreg beleszól esendesen, hogy *kottából*.

Szamojád család. Afrika belsejében több szerezsen törzs él. Ilyen törzs a szamojád törzs is, melyet képbem mutatunk ez alkalommal.

Száznyolcesztendő asszony. Nemrég halt el Sz. Zsófia, aki gyönyörű életkort ért el, mert 108 esztendeig szorgalmatoskodott a földön. Ez a ritkaság életkor, de az általános tisztelet is sok bámulót szerzett Zsófia néninek. Halálát nagy családjá gyászolja.

Betűrejtvény.

M u u
de

Megfejtési határidő 1905. március hó 19.
A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
A „Független Ujság” 9. számában közölt talány megfejtése:

„Mégis huncfut a német!”

Helyesen fejtették meg: Bacsi Margit, Joó Mariska, Beke Piroska, Simon Julis, Sarudy Boróka, Henter Ferenc, Nagy Zs. Pál, Renner Antal, Fejér János, Mészáros József, ifj. Sarudy József, Vágó János, Schwarz Ignác, Vezér József, Hajagos Márton, Vaska Géza, Marton Sándor, Verő Elek, Béres József, K—i 48-as kör.

A sorshuzásnál Sarudy Boróka és ifj. Sarudy József neve jött ki elsőnek, akiknek a kitűzött jutalom gyanánt egy-egy érdekes könyvet küldöttünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Palágyi József ifj. Örvendünk, hogy tetszik a nyerevény-könyv. — B. A. Döme föld. Elküldöttük jogi szakértőnknek. A választ legközelebb itt keresse. — Valkó János. József főherceg szanatórium sorsjegyei nem huzattak ki. — Granter Antal urnak Kazár. Közvetlenül kérni kell a földművelésügyi miniszteriumtól. Kérvényre 1 koronás bélyeg kell. A széna métermázsa 672 kor. Legkevesebb egy vagon rendelendő (100 métermázsa). Mire megérkezik a szállítmány, addig a pénzt összeszedhetik a községben. — Tóth Károly. A kárt jelentse a községi előjárásnál. Onnan becsüsköt küldenek ki és a további eljárást megtudhatja. A kártevést szemtanukkal bizonyítani kell. — Ferenci Lajos. A névsort teljesen nem hozhatjuk, mert akkor az összezt kellene hozni. A paksi kerület képviselője: Szluha István függetlenségi 48-as. — Czeglédi Anti. A lap megy. Minden rendben van. — Hrasky József urnak. Vettük az alábbi kérdését: Mi a fő teendője a gazdának, hogy a tehene szerencsésen megborjazzék? Mi a teendő azután a borjuval, hogy kell azt helyesen eltartani? Mennyit és meddig hagyjuk őt szopni? Ez az én tehenem öreg és középfajta sovány. Meddig késik a borjuzással, ha esetleg tinó volna neki? Vagy 16 + 18 nap mulva kell, hogy megborjuzzék s naponta még 2 liter tejet ad. Lehet-e őt egész a borjuzásig hagyni fejni; nincs és nem lesz-e az a borju fejlődésére valami hátrányos befolyással? Mit csináljunk, hogyha először borjuzik a tehén s ha rug és döf mit kell ez ellen csinálni?

A fölvetett kérdésekre részletes választ adni e helyen képtelenség, mert hiszen akkor egy könyvet kellene arról írunk. Rövid utmutatást a következőkben adhatunk: A tehenet ellés előtt legalább egy hónappal el kell apasztanunk, mert különben nemcsak a borju lesz hitvány, hanem a tehén tejelő képessége is alább száll. Ha a tehén másként el nem apadt, szalma kosztra kell fogni és a fejést lassankint abbahagyni. Az elapasztott tehén, ha jó erőben van, gyengébben takarmányozandó mint a fejős és ha különben is jó fejős, főleg a tejelést fokozó abrak és gumós takarmányok — moslék — adagot kell csökkentenünk, mert különben a tehén tulságosan meghizik és kitögyel, ami szintén hiba. Persze ha a tehén amugy is sovány és későn apaszt el, akkor abrakos takarmánnyal fel kell azt leellésig javítani. A bika-borju 5—6 nappal később ellik, mint az üsző. Leborjazása után 4—5 napig a higturós tejet nem szabad felhasználni, hanem minden szoptatás után a fölösleget gondosan kifejni és a tehénnel megitatni. Az első pár napon a borju az anyja mellett maradhat és tetszés szerint szophat. Később az anyjától elkülönítendő és csak minden fejés előtt szoptatandó, akként, hogy szoptatás előtt a fől tögyet kifejjük

és szoptatás után ismét, hogy a tögy teljesen kiürüljön. Hogy mennyi tejet fejjünk ki a borju elől, az persze attól függ, mennyi teje van a tehénnek. A 2—6 hetes borjura naponként 6—8 liter tejet kell számitanunk. 4 hetes kórától kezdve a borjut lassankint az abrakolásra kell szoktatni. Kis vályuban folytonosan legyen előtte abrak és finom széna és ha már jól eszik, mind kevesebb tejet hagyunk neki, később naponta csak egyszer szoptatjuk meg, 8—10 hetes korában teljesen leválasztjuk. Leválasztás után pár hónapig a borju annyi abrakot és finom szénát kapjon, amennyit csak megbir enni, 5—6 hónapos korától kezdve pedig az első télen még szintén abrakolni kell. Bővebb felvilágosítást nyerhet *Sierbán János és Köerfer István dr. a „Tejgazdaság Kézikönyve”* című műből. Megrendelhető a *Pátria könyvkereskedésénél* Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. Ára 4 korona.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1905. március 10.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112—124 K., vidéki borjúhús 80—112 K., sertéshús 112—120 K., szalonna füstölt 140—160 K., szalonna, olvasztani való 128—140 K., hárj 136—144 K., sertészir 136—144 K. — Füstölthús: (vidéki) kg.-ja 1'15—1'40 K. hazai sonka 1'60—1'70 K.
Baromfiék: élő tyúk — K., rántani való csirke 2'80—3'— K., sütni való csirke 3'—3'40 K., kacsa, hizott 6'50—7'40 K., lud, hizott 14'—16'— K., pulyka, hizott 11'—12'— K., páronként Vágott hizott liba 1'30—1'40 K., vágott hizot kappan, kacsa és pulyka 1'40—1'60 K. kg.-ként.
Tojás: bacsikai 73—75 K., erdélyi apróbb áru 70—73 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.
Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 8'60—9'40 K., rózska I. 7'80—8'— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 24'—28'— mm.-ként.
Teavaj: (centrifugál) 2'60—2'70 K., főzővaj 2'—2'20 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 40—50 fillér.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsként értendők.) Buza 20'20—20'40 K. Rossz 14'90 K-tól 15'10 K-ig. Árpa 14'— K-tól 14'60 K-ig, jobb minőségű 15'— K-tól 15'40 K-ig. Zab 14'50—14'60 K. Tengeri 15'40 K.
Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	30'60	29'80	28'80	28'—	26'80	27'20	26'60	25'60	24'—

Takarmányvásár. Réti széna 6'40—10'60 fillér, muhar 9'—9'20 fillér, zsupszalma 4'40—5'00 fillér, aloroszalma 3'60—3'80 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK CYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Jó gyermekeknek!

Petőfi Regék

Szines képekkel. Csinos kötés.
Második kiadás.

Postaköltséggel együtt darabja 60 fillér.

Székely Mesék

Husz mese. Ötven képpel.
Csinos kötésben.

Postaköltséggel együtt darabja 60 fillér.

Az összeg postai levélbélyegeken is beküldhető.

Czím: Péterfy Tamás író, Budapest, IX., Köztelek.

A Segesvárná' eltűnt nagy költőről a nép ajkán szálló mesék gyűjteménye. Mindenik Petőfi rege egy-egy szép emlékvirág, mely a nép szí ebből fakadt...

Jó gyermekek számára írta Péterfy Tamás. Hűsz gyönyörű eredeti székely gyermekmese van e könyvb n, melyek „AZ ÉN UJSÁGOM” és más elsörendű lapokban jelentek meg. Ötven képpel díszítve...

1904. évi forgalom : 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál :

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

A miskolci országos baromfi-kiállításon
diszoklevéllel kitüntetett

**sárga orpingtonok faj-
tisza tenyésztőjásai**

12 darabonkint, patent csomagolással és
postai szállítással 10 koronáért kaphatók

Szilassy Elemér-nél
Verebély, Bars megye.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap :

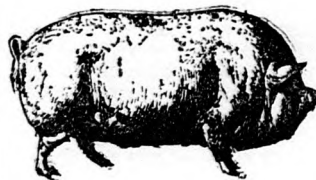
Kormány hozzájárulásával.....	400,000.— kor.
Alapítványok	1.270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1.925,200.03 kor.
1901. évi fölösleg.....	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg.....	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg.....	109,331.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle mértékek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosított volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban kész-séggel szolgál **az igazgatóság.**

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos

Budapest

Bérekocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott
állapotban és leg-
magasabb napi ára-
kon értékesít.

Sürgönyczím : Consum, Budapest. Telefon : 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

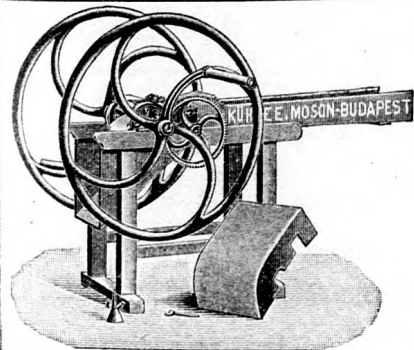
Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK : =====

Szállítási osztály : baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály : A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály : A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Főraktár :

BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a. sz. Bevált hírneves

Legujabb, könnyű hajtású, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírású

„TUBULÁR“ tejfőlőző gépek kézi- és gőzhajtásra,
Szecs kavágó és ré pavágó gépek elismert gondos kivitelben készülnek

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN.**

Kiváló munkabírású **„RAPID“ darológépek** és

TENGERI MORZSOLÓK kézi- és erőmühajtásra.

===== **Burgonyamosó és osztályozó gépek.** =====

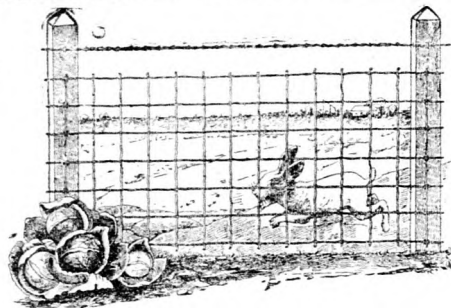
Takarmányfülesztők, teljes takarmánykamra berendezések.

Ekók, boronák, rosták, konkolyozók.

„MOSONI DRILL“ tolókerekes rendszerű **szorvetőgépek.**

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők
figyelmebe!

Mezőgazdák
figyelmebe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-út 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfonatát** szabadalmazott mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos eme találmány előnyei: Olcsóság!

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel,

készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 1.8, 2.-, 2.2, 2.5 és 2.8 milliméter dróterősségekből.

Sodronyerősség: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.— 2.2 2.5 2.8 mm.

Ár □-méterenként: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér.

Körülbelül 3×5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:
Készletben: csak 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.— 2.2 2.5 2.8 mm.

Ár □-méterenként: 58 66 74 82 96 110 130 150 fillér.

Csomagolásért, földásért és kezelési költségeikért számítok □-méterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig szurósak, tehát az átmaszást megnehezíti. A fonat csavart szálat — mint vékony sodronykötelet — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecusúszása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kötéles szeggekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tűskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tűkés sodrony ára méterenként 6 fillér.

Számos elismerőlevél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle célokra; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat, magtár-ablakrostélyokat, ökörszajkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cseplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkográfai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZÍTI:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigraphia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fémetszet stb. újján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithográfiailag legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatóak

vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetők.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELTÉNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 25.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.